

Per damunt de tot, cal conservar la unitat del Front Antifeixista. Tots som germans!

Josep Fontanals Bellin
Comissaria Generalitat.
CIUTAT

(Segona època) Any III-Núm. 108 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 cèntims

LLEIDA: dissabte 19 de març de 1938.

Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

LA LLIBERTAT, EN PERILL ESPANYA AL LLOC D'HONOR

La força dels països feixistes es no dreix principalment de la passivitat de les democràcies. A cada deixadesa d'aquestes correspon un avenç d'aquells. Es una pugna dramàtica que va adquirint proporcions universals i en la qual ha de decidir-se el destí de tota la Humanitat. Es l'agressió oberta de totes les forces de la reacció confabulades contra les d'avenç social. Assistim al preludi d'una espantosa guerra de principis; millor dit, els espanyols som actors d'ella; podem afirmar amb orgull que quan els pobles es decideixin o es vegin obligats a entrar en batalla, nosaltres serem lluitadors veterans de l'exèrcit de la llibertat. Perquè el que ha de decidir-se en aquesta lluita és res menys que la llibertat del gènere humà, la seva dignitat, el seu dret a la vida. L'error fonamental de les democràcies consisteix a haver concedit bel·ligerència als països totalitaris, els governs dels quals viuen exclusivament de la negació de la democràcia; la manca inexcusable dels països lliures es recolza en haver accedit a estrènyer la mà als representants de règims nascuts de l'assassinat de la Llibertat. Allò lògic i sensat era veure a les nacions feixistes membres podrits del gran cos social, solidari malgrat les fronteres més o menys convencionals; i aïllar-les, posar-les en quarantena creant al seu redós una espècie de cinturó sanitari, un llatzeret en els àmbits del qual el terrible virus d'emanacions mortals per a la dignitat de les societats humanes no amenacés escampar-se a les nacions socialment sanes. Perquè des del primer moment s'evidencià que el feixisme era una malaltia contagiosa, puix que a cada país comptava per endavant amb agents favorables o interessats en el seu desenvolupament.

Lluny d'això, els governs democràtics han preferit jugar amb foc, arriscar una aventura prenyada de perills mortals el sagrat tresor que reben dels seus antecessors: les llibertats públiques conquistades a costa de tanta sang. Els prohoms de les democràcies donen l'estranya sensació de somnàmbuls o d'autòmats sense voluntat i

sense discerniment. No semblen tenir consciència de la seva enorme responsabilitat davant la Història i davant llurs contemporanis. Juguen amb el destí dels pobles amb la mateixa impassibilitat amb què disputen una partida de «golf». Res ni ningú pot arrencar-los una paraula forta, un gest que desentoni amb la ratlla impecable del pantalon, o que pugui comprometre el laboriós equilibri del monocle... Mentre els avions italians i alemanys sembraven de cadàvers el nostre sòl, el drama espanyol s'exemplifica i adquireix caràcter d'amenaça universal; a tots els horitzons de la terra es perfila l'ombra que fa preveure una nova guerra d'exfermini d'incalculable abast.

A França, a Anglaterra, a Alemanya, a Bèlgica, a Itàlia, allà on encara la carn i l'esperit dels homes porten marcat, d'una manera inesborrable, el pas de la «darrera guerra», les gentes pregunten angunioses si és possible que arribi a tant la bogeria dels homes.

Si sempre foren les guerres producte de pugna entre bastards interessos, el problema es presentava a la pública consideració sota les aparences d'una complexitat tal, que justificava en part la incomprensió de la majoria. Avui, no; avui ningú té dret a ignorar els termes en què es presenta al nostre judici i a la nostra elecció el dilema decisiu: llibertat o esclavatge.

Alfred Perenya i Rexacs

El dia vint del corrent mes s'acompleix el vuitè aniversari de la mort del que fou pensament i acció de tots nosaltres.

Quan en una persona concorren tantes qualitats, totes elles portades a la major plenitud i altura, el temps no pot esborrar-ne la memòria. Al contrari, la distància no fa més que purificar el seu record.

Tots els que políticament ens férem sota el seu guiatge, no podrem olvidar mai, mentre visquem, aquell gran realitzador abandonat de fé en l'ideal, ambiciós de justícia entre els homes, portat per la seva bondat inesgotable i pel desig d'una humanitat millor que la que ell visqué.

Si ara fos entre nosaltres! Aqueixa exclamació ens l'hem feta milers de vegades durant els anys darrers. Alfred Perenya hauria estat el gran treballador en moments tan difícils, i el seu clar judici hauria fecundat moltes actuacions i estalviat molts errors.

Però no el tentem! Com la realitat cal admetre-la tal com és, no hi ha més remei que fer-nos càrrec de la seva gloriosa herència espiritual procurant ésser dignes, en la nostra actuació de cada dia, de l'inoblidable Alfred.

Vagi a ell, de nou, l'emocionat record de tots els que el coneguérem i l'estimàrem, com una perenne ofrena de la nostra ànima.

FINESTRO

L'hora que passa

Són dies angoixosos, de neguit, d'insomni, de febie, de fé, de ràbia i d'esperança. Hores d'una palpitant eternitat. El cuc infecte que és el rumor s'arrossega mandrós per damunt la ciutat.

La guerra s'apropat tant que ja sembla que truqui a casa. S'atança, insegura, cap als pobles, ciutats i carreteres. Davant d'això es pregunten detalls, la notícia de darrera hora i de l'últim instant. Un eixam de contradiccions s'escampa per la ciutat i, malgrat tot, aquesta no calla, ans al contrari, inquireix més coses i, segons com és l'últim ventijol que arriba —falaguer o desfavorable— el termòmetre puja o descendeix. Per això la ciutat viu en una constant tensió nerviosa.

Els metges de capçalera de la ciutat s'han reunit; han celebrat consulta i han diagnosticat. La ciutat està freda. Cal fer la reaccionar, posar-la en tensió, agitar la, galvanitzar la.

La terapèutica política es creu haver trobat el remei. Consisteix en posar el crit al cel. La ciutat, però, ja ha prè a aquesta medicina, i no li fa massa efecte. Ans al contrari.

Hom diu que, a fora, hi ha un bon metge; un home que coneix els mals col·lectius, de multituds. Avui l'hem consultat i ens ha dit: per guarir aquest mal de la ciutat, només cal una cosa. Es molt senzill. Cal recomanar-li que cada dia, a la nit, es prengui una edició del «païe oficial de guerra». Amb serenitat se l'ha d'empassar. Algun dia el trobarà amarg, però després ja s'hi acostumarà i segurament al cap d'uns dies hi trobarà bon gust. Però, sobretot que només en prengui una toma cada 24 hores. I que es deixi estar d'altres remeis. El millor i l'únic és el del Ministeri de Defensa Nacional de la República. Amb aquesta dosi l'hi anirà bé. I pel damunt de tot que no faci cas de les notícies sense fonament de les posicions desplaçades ni dels esgarips.

Així ho ha fet algun sector de la nostra ciutat. I hem vist que cada dia, quan anàvem a dormir, la ciutat descansava més tranquil·la i reprenia el son de sempre i la vèiem més refeta i l'endemà tornava a tenir bona moral.

A. P.

No hi ha, davant nostre, més que aquests dos camins, clars, concrets, terminants; el de la dignitat humana, el progrés i la civilització; el que, fent-nos continuadors de l'obra gegantina de mil generacions creadores, ens permetrà contribuir a la definitiva redempció de l'home. O el del feixisme, que és l'abjecció organitzada i uniformada, la castració moral, espiritual i intel·lectual del gènere humà.

Espanya ha escollit ja; els pobles que vulguin salvar-se només tenen un recurs: seguir nos.

Per la importància del problema, i per la claredat amb que fou tractat, compiem, a continuació, la part del discurs que, referent al problema de l'Estatge, pronuncià el Conseller senyor Terradellas en la sessió que el Parlament de Catalunya celebrà el dia primer del mes corrent.

«Voldria referir-me, senyors Diputats, encara que fos breument, a una de les conseqüències de la sublevació feixista, que fou la de l'apropiació, la intervenció i la incautació d'una considerable quantitat de finques arreu de Catalunya, però principalment a la ciutat de Barcelona. Tots els organismes, petits i grans, i sense que les meves paraules puguin semblar censura per a ningú, uns de bona fe i altres a causa de la infiltració que s'hi havia fet alguns individus als quals poc respecte i consideració els devia Catalunya, s'havien anat incautant d'una considerable quantitat de finques. Un dels problemes, per tant, que amb major interès havia de resoldre amb les facultats excepcionals que em donava el Decret del 20 de novembre, era el d'anar a tallar d'una manera ràpida, enèrgica i radical l'abús que cada dia anava augmentant de la intervenció a una facultat i a uns drets que només tenien la República i la Generalitat.

El Decret de facultats excepcionals m'encomanava una tasca de considerable importància. Concretament, respecte a la qüestió de l'Estatge, la necessitat de la intervenció del Poder Públic era palesa i la urgència d'una solució escaient era extremada. Jo havia d'emprendre resoltament la tasca de dictar també, per a l'Estatge, unes normes provisionals, vàlides per a tothom, considerant que també en aquest afer, de la rapidesa i de la fermesa del tràmit dependria segurament l'èxit de la disposició. Els mals eren greus i no podien resoldre's amb bones paraules dilatòries, com tampoc, en aquells angoixosos i difícils moments, amb una actitud bel·licosa.

No em vaig proposar, ni tenia facultats per a fer-ho, de precisar quina havia d'ésser la forma de les relacions jurídiques que havien de regular, en el futur, la possessió dels béns materials ni si la propietat hauria d'ordenar-se amb majors o menors limitacions, o en un determinat sentit. Però sé que el Poder Públic no pot mai restar al marge dels problemes que es plantegen, i menys ho podia fer en aquells moments

reconec—de caràcter interí, en espera de les resolucions que, en definitiva, dicti el Govern de la República en el moment oportú.

El Govern de la Generalitat, seguint les normes decretades pel Govern de la República, rebaixà el preu dels lloguers en un 10 per 100, rectificant la seva primera disposició del 25 per 100. Encara que no la vaig patrocinar, i que em faig càrrec de les transcendents conseqüències que aquella reducció havia de tenir, he de dir que aquesta disposició potser excessiva i que a algú podria semblar una debilitat del Govern, per no ésser del tot necessària, àdhuc, per noïdriament anlieconòmica, ié, per altra part, precedents que poden justificar-la. Els milijans de protecció als llogaters adoptats per quasi tots els Estats bel·ligerants durant la Guerra Europea, sota la pressió de les circumstàncies, expliquen que quan l'Estat ha d'alterar els ressorts normals de relació política i civil i s'ha d'exigir del ciutadà un esforç fan extraordinari com suposa un sacrifici d'una guerra llarga i dura, com ho és aquesta, no pot escatimar les mesures de protecció social.

En promulgar-se el Pla de S'Agaró, era dret vigent el sistema d'administració directa o per delegació que regulava el Decret de creació del Comissariat de l'Estatge, promulgat pel Departament de Justícia de la Generalitat, amb data 18 de setembre 1936. Però la important funció que li havia estat atorgada a aquest Comissariat, es veia en gran manera afeblida per la intervenció d'altres entitats que, exercint unes funcions que no eren de llur incumbència i emprant procediments diversos, tendien algunes vegades a l'apropiació dels béns immobles, que el Poder Públic havia de mantenir sota la seva tutela. No era possible, doncs, continuar d'aquesta manera. Calia intervenir-hi i estructurar el sistema sobre bases distintes.

Com he dit abans, no tinc per què amagar—perquè vosaltres també ja ho coneixeu—que el desordre imperant en aquesta matèria havia deixat en atur, gairebé integral, el ram de construcció, el qual a Barcelona té una importància extraordinària, i dóna treball a un centenar de milers de treballadors; per altra part, l'activitat d'aquest ram era solament possible gràcies al quantios ajut que li prestava la Generalitat de Catalunya, al través de l'Oficina Reguladora del Pagament de Salariis i de la Caixa Oficial de Descomptes i Pignoracions. Només en part insignificant continuaven els treballs sostinguts per les

Altrement, tant l'Ajuntament com la Generalitat no podien cobrar els arbitris i impostos que graven la propietat urbana, amb el consegüent i incalculable perjudici per a les finances d'ambdues corporacions, com també era greu el perjudici que hom causava a les empreses subministradores d'aigua, gas i fluid elèctric, i totes aquelles altres que reben llurs ingressos per serveis o subministraments relacionats amb les finques urbanes.

Un altre problema, encara, era el de la situació, gairebé indigent, en què quedaven certs propietaris, principalment els més modestos, que, en no percebre cap renda, velen malmés, en molts casos, l'esforç de tota una vida de treball intens i d'intel·ligent estalvi, i això la Generalitat no podia acceptar-ho ni consentir-ho.

Es evident que aquesta situació no podia subsistir; calia que el Govern de Catalunya cerqués una urgent i ben orientada solució. I per tal d'acabar d'una manera radical tot aquest estat de coses, sorgides de la revolució, i fent ús de les facultats excepcionals que m'havien estat conferides, vaig decretar, primer, la suspensió del Comissariat de l'Estatge i, segon, la del pagament de lloguers i, a la vegada, l'organització d'un nou règim d'estudi, per a l'administració, i regulació de la riquesa urbana.

Ha de recordar, per tal de situar el tema més exactament, la violent campanya que es va desencadenar en contra d'aquestes disposicions, però el Govern de la Generalitat em va recolzar una vegada més, i pels Decrets núms. 48 i 49 de S'Agaró vaig posar fi a les incautacions o intervencions que s'havien efectuat des del 19 de juliol.

Tampoc no volia, però, ni hauria estat oporlú, avançar-me a expressar cap criteri sobre el règim futur de la propietat; i en el Pla de S'Agaró, com saben, em vaig limitar a articular un règim d'interinitat que permetés, de moment, posar ordre en aquesta qüestió, i facilitar, per a més endavant, el seu endegament definitiu.

No cal que us digui, senyors Diputats, que en comprendre l'estudi de les qüestions a les quals acabo de referir-me, ja sabia que m'encarava amb un dels problemes més delicats dels sorgits de la revolució, i que les meves disposicions podien solament aspirar a cercar un ordre tan just com fós possible i que tingués la virtut d'acabar amb les situacions de fet que s'havien produït.

No he de portar ací el detall de les normes de S'Agaró; ja les coneixeu. Només he de recordar, com he dit abans, que la més important funció del Comissariat de l'Estatge restava obstaculitzada, i era en molts casos anul·lada per les referides apropiacions d'immo

bles urbans fetes en nom d'un interès de grup i que tenien una administració que no vull qualificar. Vaig creure, doncs, que la manera més segura de posar una fi als tals abusos era suspendre temporalment el pagament dels lloguers, a l'objecte de poder cercar, mentrestant, el règim més addient, amb el necessari estudi dels problemes plantejats.

A més de prohibir a tota persona natural o jurídica de cobrar els lloguers dels estatges, o locals destinats a indústria o comerç, fou creada una Comissió, que s'havia d'encarregar d'estudiar aquest problema.

La pressió divergent i dispersa de certes organitzacions que aspiraven a una hegemonia sobre coses damunt les quals no tenien cap dret, portà en alguns casos a situacions lamentablement greus. Per damunt de tot però, jo estava disposat a complir íntegrament amb el meu deure, i aquest, aleshores, era el d'acabar aquella situació. Vaig fer-ho, doncs, amb decisió i amb tota l'energia que les circumstàncies requerien.

Ara, arranjades moltes coses, orientades assenyadament d'altres, molta gent no se'n dona compte de l'enorme diferència entre la situació present i la d'aquells dies. Només us he de dir senyors Diputats, que, si més no, *trenta cinc mil* cases de Barcelona estaven intervingudes o temporalment apropiades, i en disposaven lliurement, cobrant els lloguers, etc., les més diverses organitzacions i entitats, sense preocupar-se, ni poc ni molt, de la justificació de llur actitud, ni de les gravíssimes conseqüències que aquest feia comportava.

Avui, després d'un treball continuat, sense desmai, dia per dia, tot això ho podem recordar com una cosa passada, i la situació de la propietat immoble va entrant una altra vegada per camins de ben mesurada, conscient i responsable ordenació.

Es per això que he de dir que la tasca realitzada per la Comissió Mixta d'Administració i Control de la Propietat Urbana és digna d'elogi (encara que aquestes paraules puguin estranyar els senyors Diputats), ja que ha hagut de topiar, com acabo d'expressar, amb inconvenients i dificultats realment extraordinàries. A part de les ja esmentades, cal tenir present l'enorme volum del problema: fixe'u-vos que el nombre de pisos de què s'havia d'encarregar era de prop de tres cents mil; calia organitzar el cobrament i tots els serveis d'administració i reparació, i tot això havíem d'improvisar-ho sobre la marxa, sense temps per a cercar els elements que havien de portar-ho a terme, servint-nos dels que més bonament podíem trobar.

Afegiu a això el problema dels refugiats, que ens venien a milers de tot arreu de la República i havíem de do-

L' hora dels catalans

Vivim uns moments d'evident gravetat. Tot Catalunya, tota l'Espanya lleial té els muscles en tensió i vibra amb un entusiasme magnífic per tal de barrar el pas a les tropes estrangeres que envaeixen el nostre sol. Acció, disciplina, abnegació, silenci, coratge, sacrifici. Són aquestes les virtuts que exalten en el nostre poble la seva fe en la victòria. Ni un mot que pugui separar-nos, ni una acció que pugui revifar petites diferències esborrades davant de la causa comuna. Per damunt de tot, unitat increbantable i fraterna generositat.

Però hi ha lleure, encara, pel que es veu, a editorialistes nou-vinguts, per a calibrar, a través d'una literatura pedant —que després d'unes desafortunades provatures, crèiem desterrada per sempre— l'aportació de Catalunya a la guerra. A aquestes altures? Sí, senyors. A aquestes altures.

L'editorialista nou-vingut ignora que aquest «Ara és l' hora, catalans!» el vam començar el 19 de juliol del 1936 i no s'ha interromput ni s'interromprà i el to amb què està escrit l'editorial que porta per títol unes paraules del nostre himne nacional, constitueix un greuge als catalans, que no podem acceptar. Un to de reconvençió, de reny, d'afalac incomprensible, de paternalisme inacceptable, de crida—ara?—extemporània al nostre sentiment de catalans.

No. Els catalans no ens batem amb un sentit exclusivista. Els 250.000 catalans escampats per totes les terres ibèriques ens batem per les llibertats i per la independència de tots els pobles peninsulars. Es que encara no se n'havia adonat el comentarista que ara ens surt amb l'esperó del nostre honor nacional, de la nostra parla, de la nostra cultura?

Nosaltres ja sabem el què ens hi va, com a catalans, en aquesta guerra. I ho sabem també les primeres setmanes de guerra, quan els fronts de combat estaven molts quilòmetres lluny de Catalunya. I perquè ho sabem ens batèrem a Madrid, a Pozoblanco, a l'Alcàrria i a les serralades aragoneses.

L' hora dels catalans, repetim ho, no comença ara. Comença la matinada del 19 de juliol i no s'ha interromput...

Les dones de Catalunya estan conformes amb que llurs fills, germans o esposos vagin al front; el que no toleraran es que sota cap etiqueta o lloc emboscats, hi hagin minyons que salvin llur compromís.

EL RUMOR I LES PENYES DE CAFÈ

«M han dit... em diuen que...» Així comença el rumor. Com un vapor alimentat per la fogaina de les divagacions, el rumor va enbolcallant l'ànim dels ciutadans i es filtra per les zones ocupades pels desvagats que romanen en la folgada posició d'una butaca de cafè.

Els cafès i llocs d'esplai són els elements receptors i transmissors de la fantasia que hom procura matissar amb els colors més negres. A qualsevol hora del dia i de la nit, podeu observar el clima que es respira en aquests indrets d'oci. Les notícies més fantàstiques adquireixen el to i la gravetat de les intencions amb què hom les revesteix. Els crèduls, els que mai no s'han fet la pregunta que marca aquell cartell. «I tu, què has fet, per la victòria?», accepten el rumor com una confirmació lògica dels fets que es desenvolupen, i el traslladen a tots els climes de la vida quotidiana.

La Cinquena Columna ha trobat, als cafès, un bon sistema de propaganda alarmista. I aquest derrotisme pot ésser esmicolat si nosaltres volem. En primer lloc, descobrint els agents allà on es trobin, caçant-los al mateix instant de proferir frases ièrboles que posin en entredit la nostra causa sagrada. I en segon terme, no romanent per sistema als llocs on no es produeix res que pugui beneficiar la guerra.

Contra el rumor, el nostre treball. Contra l'oci, el nostre esforç titànic que mereixerà la gratitud de tots els homes honrats.

Adhesió als heroics combatents de l'Est

El secretariat general escolar de les J. E. R. E. C., organisme representatiu de tots els estudiants d'Esquerra, reunit permanentment, ha acordat portar als heroics combatents de l'Est, l'adhesió a la lluita que sostenen contra l'exèrcit invasor, així com patentitzar la seva confiança en el triomf definitiu de les armes republicanes.

Dr. HUMBERT TORRES

Paherla, 10 Telèfon 1328

LLEIDA

Vies digestives

Vies Urinaries

RAIGS X

VISITA

Matí, de 11 a 1 Tarda, 8 a 9
Hores convengudes

Notícies locals

Aquests darrers dies, per la brigada municipal, s'ha procedit a l'arranjament de gairebé tots els desperfectes ocasionats al carrer Major pel bombardeig del 2 de novembre darrer. La cèntrica via, encara que amb un aspecte tristíssim, està ben practicable.

—Segueixen amb tota activitat els treballs per a obrir refugis en diversos indrets de la ciutat i les seves rodalies.

—Ham rebut de la Conselleria de Finances de l'Ajuntament de Lleida la següent comunicació:

«L'Ajuntament Ple en sessió data 10 de l'actual, acordà aplicar novament l'imposi sobre el vi, per tant queda revalidada en tota la seva extensió l'Ordenança fiscal sobre begudes espirituoses i alcohols, a partir del proper divendres dia 14 dels corrents.

El que es fa públic per a general coneixement.

Lleida, a 11 de març del 1938.—L'Alcalde-President.»

**Mentre duri la guerra,
l'antifeixisme ha de tenir
una sola consigna:
EL SACRIFICI.**

**Cal que tots fem el màxim
esforç per a aixafar d'una
vegada el feixisme.**

Esquerrans!

Nacionalistes!

**El vostre setmanari
és**

L' Ideal

Subscriviu-vos-hi!

CAFÉ SALUD

EL MILLOR DE TOTS

PERE RIPOLL

Carme, 4

Telèfon 1807

LLEIDA

Tip. «Joventut», Blondel, 10, Tel. 1950 - Lleida

nar-los estatge, sense espera de cap mena. Calia, també, organitzar un servei de recaptació de tributs dins la mateixa Comissió, que permetés de donar a l'Ajuntament de Barcelona, a l'Estat i a la Generalitat, la participació que els correspon en el fruit de la propietat urbana.

Malgrat aquestes dificultats, que hem hagut de vèncer, al cap d'un any aquesta Comissió Mixta ha recaptat—havent posat deu mesos al cobrament els rebuts dels lloguers—, a la ratlla de 90 milions de pessetes i cada mes la recaptació dóna xifres més elevades.

No solament ha calgut lluitar contra les conseqüències indirectes de la guerra, sinó també contra els terribles efectes dels criminals bombardeigs que ha sofert la ciutat de Barcelona i que han representat la destrucció de barriades populoses, com la de la Barceloneta, i hem hagut d'improvisar el trasllat de les persones l'estatge de les quals havia quedat destruït. També a la tardor de l'any passat vàrem haver d'habilitar, com ja sabeu, una gran quantitat d'immobles per al Govern de la República i per als organismes que amb ell es traslladaven a Barcelona.

Finalment, i prosseguint el camí emprat d'unificació i de concentració en la nostra mà de tots els ressorts, darrerament, i per tal de donar una major eficiència a aquests serveis, vaig decidir dissoldre la Comissió Mixta, i he creat dins el Departament de Finances, un organisme que haurà d'encarregar-se de tot el que fa referència a la propietat immobiliària del Municipi de Barcelona. Jo crec que amb aquesta coordinació, i amb una direcció única, els serveis de recaptació aniran en augment i que ben aviat podrem aconseguir aquella normalització que a alguns els podrà semblar impossible, però que jo tinc una gran confiança a obtenir.»

**Treballadors! Sense descans ni lleure s'ha de lluitar
des d'on calgui. A tot arreu
es pot ésser útil. Tant amb
les armes de guerra com
amb les eines de treball.**

**Que tots compleixin el seu
lleure i la guerra serà guanyada.**

Dr. Antoni Pujadas

Melge - Oculista

Plaça de la Sal, 15-1.

LLEIDA

Declaració dels Partits republicans de Lleida davant el moment actual

Els Partits republicans que formen part del Front Popular Anti-feixista de Lleida, renoven la seva fe increbantable en la victòria contra el feixisme nacional i internacional; creuen que la millor manera d'obtenir-la és de mantenir ben agermanades totes les forces polítiques i sindicals que defensen amb braó la causa del poble i la independència nacional, en una veritable unitat moral i material que ens ha de fer invencibles; reafermen la seva adhesió plena als Governos de la República i de la Generalitat, les ordres dels quals seran acatades amb disciplina i entusiasme; protesten, finalment, de qualsevol maniobra, encara que sigui inspirada per la bona fe, que pugui sorgir, sembradora de recels i desconfiances, que debilitarien aqueixa posició de cordialitat i d'unió de tots els sectors antifeixistes, base de la victòria, i proclamen ben alt que no cedeixen davant de ningú en l'amor a Catalunya, la República i la justícia social.

Esquerra Republicana de Catalunya.—Izquierda Republicana.—Acció Catalana Republicana.—Estat Català.

Lleida 17 de març de 1938.

Esquerra Republicana de Catalunya FEDEACIÓ DE LLEIDA

El Comitè Executiu de la Federació de Lleida d'E. R. de C. ha acordat celebrar el III Ple el diumenge dia 27 de març, a les deu del matí, al Saló d'Actes de JOVENTUT REPUBLICANA de Lleida.

La reunió es desenrotllarà d'acord amb el següent ordre del dia:

Primer.—Constitució del Ple.

Segon.—Lectura i aprovació de l'acta anterior.

Tercer.—Elecció de la taula de discussió.

Quart.—Informe del Secretariat General.

Cinquè.—Discussió de Ponències.

Sisè.—Proposicions.

Setè.—Presca de possessió del nou Comitè Executiu de la Federació.

Poden assistir al Ple amb veu i vot proporcional dels militants que representen tots els membres del Comitè Executiu de cada Comarca i Subcomarca.

Podran assistir al Ple amb veu però sense vot els Diputats al Parlament de Catalunya i de la República d'aquesta circumscripció i els dels Centres radicats a les capitalitats de cada Comarca i Sub-comarca.

Per mitjà dels òrgans del Partit L'IDEAL i La Humanitat es donaran les instruccions que calguin.

Lleida 6 de febrer del 1938.

El President,
HUMBERT TORRES.

El Secretari General,
RAMON VILLERÓ.

En record d'Amali Prim

Víctima d'allò que tant abominà ell en vida, la guerra! caigué el 2 de novembre proppassat nostre dilectíssim amic Amali Prim, l'home bó per excel·lència.

No és la meua pretensió parlar dels seus treballs literaris, puix la seva tasca ininterrompuda i molt feixuga en la direcció de diverses revistes, com a cronista i altres afers en matèria artística i literària, el situen en lloc tan enlairat per a mi que deixo aquest treball a altres plumes més doctes que la meua, bó i esperant l'hora que al malaguanyat caigut se li faci la justícia que mereix. Més sí que l'admiració i l'afecte que a ell m'uní durant la seva preuadíssima vida, m'obliga avui a dedicar-li un record homenatge i, com pugui, fer-ne una breu apologia.

Fou l'amic, com a músic, un veritable bibliòfil de les teories del geni de R. Wagner, puix junt amb el wagneriòleg J. Pena constituïren a Barcelona la base d'aquella benemèrita Associació dedicada a l'obra del gran Mestre. Mai no parlà del que no sabia sinó que sabia molt i bé del que parlava. En l'obra del Mestre que idolatrava no hi veia l'home innovador que havia donat un pas més endavant escrivint un nombre més o menys considerat d'òperes, sinó per la primera nota característica del geni de Wagner, la d'ésser músic i poeta a la vegada, i com el coneixia i el sentia, l'estimava, i com l'estimava, sabia interpretar-lo en totes les genialíssimes obres que ens donà escrites. Nota per nota, compàs per compàs i tema per tema havia fet un complet anàlisi de totes les obres escrites per son admirat Mestre. No era per ell cap secret en tanta producció ni molius, ni caràcter, ni situacions de tots els passatges. Sabia punt per punt el comès que tenien els grups orquestrals i la forma en que devien interpretar-lo. Traduí a la nostra parla el text de totes les seves obres i en nostra parla ens deixà escrit un interessantíssim i minuciós anàlisi.

No s'aturà ací l'amic Prim. La seva tasca profitosa i feixuga l'estengué als

**Catalunya sap que amb
el triomf dels facciosos
el seu esperit moriria.
Per això farà pesar la
seua força fins on
calgui.**

amics i deixebles del Mestre; d'Humperdink, amic de Wagner i professor de son fill Sigfrid, professor que ajudà a instrumentar la seva obra pòstuma *Parasita*, en té fet un minuciós estudi de la seva òpera *Hensel i Gretel*, obra que no tardà a ésser representada en els principals teatres d'Europa i Amèrica, obtenint brillant èxit, degut en gran part a les populars melodies infantils que inclou aquesta obra que és d'una bellesa molt gran.

A la nostra ciutat fundà alguns centres artístics, culturals i esportius. El Centre d'Art en fou un. Ostentà la presidència de molts altres, Unió Musical, Orquestra Filharmònica, on la seva llavor fou prou remarcable.

De la seva tasca com a conferenciant i concertista en podríem fer varis escrits més a part. Es molt de doindre que per la seva humilitat, per tothom reconeguda, no hagi estat en el lloc preeminent que es mereixia i que avui, com a home i patriota, no sigui més honorat. Es per què vegé la llum primera a la nostra ciutat?

M.

**

La redacció de L'IDEAL aprofita aqueixa oportunitat per a retre un record fervent a la memòria d'Amali Prim, col·laborador nostre, víctima de la metralla feixista.

Prim era un fill selecte de Lleida, i la nostra ciutat té un deute d'honor a tributar-li l'homenatge que mereix qui tant treballà per ella en el camp de l'art musical i de la literatura.

La gran modèstia d'Amali Prim permetia que molts no s'adonessin de llurs grans qualitats. Però els que l'havíem tractat íntimament no ho podem ignorar. Quan l'actual commoció hagi finit, serà temps de situar en l'alt lloc que li correspon la figura de l'estimat Amali Prim.

**La batalla del Marne
no es guanyà cridant
pels carrers de París,
sinó posant-se tothom
a les ordres del Go-
vern i de Jofre**

Disciplinal!
Disciplinal!
Disciplinal!

ARCHIVOS
ESTATALES